

Romenge

5 Folk Festival 2017!

Årets upplaga av 5 Folk Festival blev en ny publiksuccé. Det dansades som aldrig förr framför scenen under danslektionerna och många sökte sig till minoritetstältet. Men framför allt var det musiken som lockat många till de två dagarna i Kungsträdgården.

Text: Bengt O Björklund Foto: ERG

Den 5 juli var det dags för den andra av tre dagars 5 Folk Festival. Solen flödade och det satt människor på sofforna runt dansgolvet framför scenen redan vid ettiden. I minoritetstältet var det full rulljans på kaffe, fikabröd och nypoppade popcorn. Allt gratis som vanligt. De små fick ballonger och de stora bjöds på samtal om de fem nationella minoriteterna och om livet i allmänhet. Det fanns också en hel del litteratur att botanisera i.

Efter att dagens konferencierer Sam Carlquist och Mia Taikon öppnat festivaldagen var det dags för dagens första uppträdande: Maria Ruottinkoski & Seppo Härkönen. De bjöd på musik ur den finska visskatten.

Nästa inslag var lite av en favorit i repris: Gålmuk. De samiska systrarna Nik och Nilla Märak bjöd helt på sig själva. Med både sprudlande glädje och

gravt allvar delar de med sig av traditionella folkvisor, kamplåtar, jojkar och några egna favoriter. Det märks att det älskar att göra det de gör. Med sig den

här gången har de också Mikael Pirak på dragspel och fiol.

Sedan intogs scenen av den tornedalska duon Fagervall Bjökenvall. En tidiga-

Mia Taikon och Sam Carlquist var som brukligt konferencierer under de bägge dagarna.

Maria Ruottinkoski & Seppo Härkönen.

Gålmuk

re Idolvinnare och en musiker med en USA-succé i bagaget. De möttes 2009 under inspelningen av tornedalsmagasinet Kexi i SVT. Markus vann Idol 2006 och Tony hade turnerat i både USA och Storbritannien med populära

Kirunabandet Willy Clay Band. Ett väl-ljudande inslag.

En av kvällens huvudattraktioner var det romska bandet Romenge från Ungern. Det är både fullt ös och ballader och dans. Monika Lakatos, gruppens

kvinnliga sångerska, har sjungit och dansat sedan hon var liten och det är en märklig känsla att lyssna på denna kraftfulla och tonsäkra röst och samtidigt se denna späda varelse framför sig.

Under alla framträdandena är det

Fagervall och Bjökenvall.

The Klezmatics.

Gabreilla Gutarra lär ut flamenco.

många som passar på att dansa och nu är det fullt på dansgolvet framför den stora scenen.

Kvällens sista uppträdande står den det judiska klezmerbandet The Klezmatics för. Ett Grammybelönat och högaktuellt New York baserat band. Nu blandas judisk spiritualism, östeuropeisk tradition och jiddischsång i en tung och proffsig ljudvåg som rullar ut över publiken. På dansgolvet leder den judiska dansläraren alla danssugna i olika ringdanser.

Den sista av de tre festivaldagarna gick av stapeln den 19 juli. Allt följde det lyckade recept som arrangörerna startade 2014 med den första festivalen. Minoritetstältet stod på plats och klockan ett startade popcornmaskinen igen. Representanter för de fem nationella minoriteterna var åter på plats och berättade gärna om sitt folk och sin kultur.

Sam Carlquist och Mia Taikon var, liksom alla andra gånger i Kungsträdgården, konferencierer och öppnade som brukligt med ett samtal

med vad det innebär att tillhöra en nationell minoritet.

Den här gången körde kvällens dragplåster igång hela evenemanget. Det var

Många barn vid popcornstället.

Arja Saijonmaa som med sedvanlig energi intog hela scenen med sin kraftfulla närvaro. Hon drar igång med att locka den stora publiken till allsång i refrängen till Jag vill leva i Europa.

Innan hon gick på scenen frågade jag henne vad hon tycker att statusen som nationell minoritet har inneburit för de finlandssvenska.

– För mig personligen inte så mycket, men för alla sverigefinnar är det mycket viktigt. Det har gett dem en helt ny självkänsla.

Sedan var det åter dags för det populära samiska Gålmuk att dra igång sitt program. Den här gången hade de även med sig Lis-Mari Hjortfors som gästartist. På sedvanligt manér charmar de publiken med utstrålning och intensitet. Det är så mycket glädje som ryms i dessa två systor och så mycket allvar. Och sjunga kan de och jojka.

Nästa inslag stod JudisktRomsktRebaroque för. Ett judiskt inslag med färgstarka sånger och berättelser från 1700-talets nysvenskar. Man ger smakprov på hur judisk musik kunde ha låtit under Gustav III:s tid. Vad kunde Bellman ha hört på krogen? Ann Kalmering och Nils Harning sjöng och berättade och orkestern, under ledning av Maria Lindal, består av ett gäng mycket professionella musiker. Det är annorlunda. Det är mycket bra.

Arja Saijonmaa

Gålmuk

Delar av JudisktRomsktRebaroque med sångerskan Ann Kalmering.

Diskriminering inom arbetslivet

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering i arbetslivet. Skyddet mot diskriminering gäller i alla situationer som har samband med arbetet och även sådant som händer utanför arbetet om det har ett samband med arbetet. Skyddet mot diskriminering gäller oavsett om du är anställd, frågar om eller söker ett arbete, söker eller gör praktik, eller är inhyrd eller lånas in för att arbeta.

Det är arbetsgivaren som ytterst har ansvar för att ingen diskrimineras på arbetsplatsen.

Ett av DO:s prioriterade områden är att verka för lika rättigheter och möjligheter och motverka diskriminering i samband med rekrytering.

Frågor om diskriminering?

Ring till DO på telefonnummer 08-120 20 700.

Telefonupplysningen har följande öppettider:

- Måndagar 13.00–15.00
- Onsdagar 9.30–11.30
- Fredagar 9.30–11.30
- Helgdagar och klämdagar stängt

Det går också bra att mejla till DO på adressen do@do.se.

Mer information hittar du på www.do.se.

The Magnettes

Judisk dans framför scenen.

Nästa inslag var något helt annorlunda. Två unga tjejer från Tornedalen utgör popgruppen The Magnettes. Rebecka Digervall och Sanna Kalla. Tillsammans med Tomas Bäcklund Tuneström sjöng

och dansade de egna låtar i ett snabbt tempo med en kondition en annan inte längre har.

Kvällens sista inslag stod Mark Maxim för, även känd som Marek. Han intog

scenen med ett band som han ofta uppträder med. Marek, som är bosatt i Malmö, stod för kvällen romska bidrag. Och det svängde bra.

Nu hade mörkret sänkt sig över Kungsan.

Mark Maxim med musiker.